ବମ୍ବେଇରେ

ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ

ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅଧରାତିରେ ଗୁଳି ମାଡ

ଦୁଇଶହ ଆହତ

ବମ୍ବେଇ ତା ୩୧।୧୨।୩୦

୧୯୨୯ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ ଅଧରାତ୍ରରେ କଂଗ୍ରେସ ଲାହୋର ବୈଠକରେ ଭାରତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଗତ ବୁଧବାର ଦିନ ବର୍ଷ ପୂରିଲା । ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କରିବାର ପୂରା ବର୍ଷେ ହେଲା । ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ବୁଧବାର ୧୯୩୦ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ବମ୍ବେଇରେ ପାଳନ କରାଯିବ ବୋଲି ବମ୍ବେର ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣା ସଭା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ସେହି ମର୍ମରେ ବିଜ୍ଞାପନ ବଣ୍ଟାଇଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରଣା ସଭା 'ବେ-ଆଇନ ସଭା' ବୋଲି ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ବେ-ଆଇନ ସଭାର ବିଜ୍ଞାପନ ବେ ଆଇନ କାଗଜ । ତେଣୁ ଯେଉଁମାନେ ଏ କାଗଜ ବାଣ୍ଟିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବେ-ଆଇନ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଅପରାଧରେ ଗିରଫ କରାଗଲା । ସପର ସଭା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ପୁଲିସ ଯାବତୀୟ ଚେଷ୍ଟା କରି ଲାଗିଲେ ।

ଲୋକେ ଏଥିରେ ଦବିଲେ ନାହିଁ

ବମ୍ବେଇ ତା ୧।୧।୩୧

ଲୋକେ ଏଥିରେ ଦବିଲେ ନାହିଁ । ଦୁଇଗୁଣ ଉତ୍ସାହରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ପାଳିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଠାଣ ଧରି ଯୋଗାଡ଼ କଲେ । ଅଧରାତିରେ ସଭା ହେବାର କଥା । ସଭା ବେଳର ଅନେକ ଆଗରୁ ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଆସି ଚୌପାଟି ବାଲିରେ ଜମା ହେଲେ । ସଭା ନିମନ୍ତେ ସବୁ ଆୟୋଜନ ହୋଇଗଲା ।

ଲାଠି ଚଳିଲା

ସଭା ଆରମ୍ଭ ହେବ, ଏପରି ସମୟରେ ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ; ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଧମାଧମ ଲାଠି ଚଳାଇଲେ । ସଭା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ; ଲୋକେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅହିଂସା ଭାବରେ ସଭା ସ୍ଥାନରୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ । ପ୍ରାୟ ୭୦ ଜଣ ମାଡ ଖାଇ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦଶଜଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଭାରି ସାଂଘାତିକ ।

ରାତି ଦୁଇ ଟାରେ ଗୁଳି ଚଳିଲା

ରାତି ଦୁଇଟାର ଟିକିଏ ପରେ ସହରର ଅନେକ ଲୋକ ଆସି ଯେଉଁଠାରେ କଂଗ୍ରେସକର୍ମୀ ବାବୁ ଗାନୁଙ୍କ ଉପରେ ବିଲାତି ଲୁଗା ମଟରଗାଡ଼ି ମାଡ ଯାଇଥିଲା, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଜମା ହେଲେ । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ପୁଲିସ ଆଗରୁ ତିଆର ହୋଇଥାନ୍ତି । କୌଣସି କାରଣରୁ ଲୋକେ ପୁଲିସଙ୍କ ଉପରେ ଚଢ଼ିଯାଇ ଢେଲା ମାରିଲେ । ଜଣେ ଗୋରା ସର୍ଜେଣ୍ଟ ଏବଂ ୧୫ ଜଣ କନଷ୍ଟେବଲଙ୍କ ଉପରେ ଢେଲା ବାଜିଛି ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ଏ କଥା କେଣ ସୁଦ୍ଧା ଯାଏ । ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ ଲୋକଙ୍କୁ ସତର୍କ କରି ଦେଇ ଗୁଳି ଚଳେଇଲେ । ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଛାଡ଼ି ୯ ଥର ଗୁଳି ଚଳିଲା । ୯ ଜଣ ଲୋକ ଗୁଳି ଖାଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ପୁଣି ଲାଠି

ବମ୍ବେ ୧।୧।୩୧

ଗତ ୩ଟା ବେଳେ ପ୍ରିନ୍ସେସ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍‌ରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଠିମାଡ ହେଲା ।

ମୋଟ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ

କଂଗ୍ରେସ ଡାକ୍ତର ଖାନାରୁ ଖବର ମିଳୁଛି ଯେ, ୧୭୫ ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ କାଲି ମାଡ ଖାଇ ଆସି ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ୩୦ ଜଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସାଂଘାତିକ । ଗୁଳି ଖାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ମରିଗଲା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପାଖେଇଲା

ଅହମଦାବାଦ, ତା ୧।୧।୩୧

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ କସ୍ତୁରୀବାଈ ଗାନ୍ଧି ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋରସାଦ ତାଲୁକାର ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି । କାଲି ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ଲୋକ ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଘରଅଡ଼ୁ ଆସୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀ କସ୍ତୁରୀବାଈ କହିଛନ୍ତି, "ମୁଁ ମୋର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କହୁଛି, ଯେତେ କଷ୍ଟ ଯେତେ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ୁଛି ସବୁ ତୁମ୍ଭେମାନେ ହସି ହସି ସହିଯାଅ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଯେଉଁ ତ୍ୟାଗ କରୁଥାଇଁ, ତାହା ଦେଖି ମୁଁ ମନେ କରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମିଳିବ ।"

ମାନ୍ୟବର ପଟେଲ

ମା ଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ

ସରକାରୀ ଇସ୍ତାହାର ସତ୍ୟ ନୁହେ

ମାନ୍ୟବର ପଟେଲଙ୍କର ମା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ବାଦ ପଠେଇଛନ୍ତି,—"ବାପା, ତୁ ଜେଲ ଯାଇଛୁ ବୋଲି ମୁଁ ଆଦୌ ଦୁଃଖ କରୁନାହିଁ । ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି ତୁ ଜେଲରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ ପୂର୍ବରୁ ଆମ ଦେଶ ପରାଧୀନତା ଫାଶରୁ ମୁକୁଳି ଥିବ—ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପାଇଥିବ ।"

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସରକାର ମାନ୍ୟବର ପଟେଲଙ୍କ ବେମାରି ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଇସ୍ତାହାର ବାହାର କରି ଲେଖିଛନ୍ତି,—"ପଟେଲଙ୍କ ଶରୀରର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଜେଲବାସ ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।"

ଏ ଇସ୍ତାହାର ପଢ଼ି ବମ୍ବେଇରୁ ପଟେଲଙ୍କ ଦେହ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିବା ଡାକ୍ତର ପଟେଲ କହୁଛନ୍ତି—"ଏ ଇସ୍ତାହାର ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । ସରକାର ମିଛ କହି ଲୋକଙ୍କୁ ଭୁଲାଉଛନ୍ତି । ପଟେଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ସାଂଘାତିକ । କେତେବେଳେ ଯେ କଣ ଘଟିବ କହି ହେଉ ନାହିଁ ।"

ଡାକ୍ତର ପଟେଲ ମାନ୍ୟବର ପଟେଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ନିଜେ ଭାରତ ସରକାର ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ଲାଟ ସଭା ଖୋଲିଲେ

ଲାହୋର ତା ୩।୧।୩୧

ପଞ୍ଜାବ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ମଣ୍ଟମରେନ୍ସି ସାହେବ କାଲି ଲାହୋରଠାରେ ନିଖିଲ ଭାରତ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମ୍ମିଳନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ କନଭୋକେସନ ସଭାରେ ଗୁଳି ହୋଇଥିଲା । ସଭା ସମିତିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଜଣା ଯାଉଛି ତାଙ୍କ ଗୁଳି ଘା ଶୁଖି ଗଲାଣି ଏବଂ ସେ ପୁଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରୋଗ ହେଲେଣି ।

ନିଖିଳ ଏସିଆ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମିଳନୀ

ବନାରସଠାରେ ନିଖିଳ ଏସିଆ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମିଳନୀର ଅଧିବେଶନ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ବନାରସର ରାଜା ସାହେବ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା ଦେଇ ବୈଠକର କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସଭାର ସଭାପତି ପଣ୍ଡିତ ମଦନମୋହନ ମାଳବ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥତା ହେତୁ ପ୍ରଥମଦିନ ଆସି ନ ପାରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପକ ଧ୍ରୁବ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ପଢ଼ିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମିଳନୀରେ ଚୀନ, ଜାପାନ ପ୍ରଭୃତି ଏସିଆର ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସାୟୀ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଆସି ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସର୍ବମୋଟ ପ୍ରତିନିଧି ଓ ଦର୍ଶକ ହୋଇ ୧୫୦୦୦ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଶିକ୍ଷାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ବଳିତ ସାରଗର୍ଭକ ବକ୍ତୃତା ଦିଆ ହୋଇଥିଲା । ଡକ୍ଟର ବେସାନ୍ତ "ପୁରାତନ ଆଦର୍ଶ" ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ । ଶେଷ ଦିନ ପଣ୍ଡିତ ମାଳବ୍ୟ ଆସି ପହଞ୍ଚି 'ଶିକ୍ଷା କୌଣସି ଏକ ଦେଶ ବା ଜାତିର ଏକଚାଟିଆ ଅଧିକାର ନୁହେଁ' ବୋଲି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ କୃଷି ବିଷୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଖୋଲା ହୋଇଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଚୀନ ଅଧ୍ୟାପକ ମିଃ ଓଙ୍ଗ ଚୀନ ଦେଶୀୟ ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ାଏ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମିଳନୀର ବୈଠକ ଚୀନଦେଶରେ ହେବ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଛି

ବେଶୀ ଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯିବାରୁ ଖାଇବା ରହିବାର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ ଉଦ୍ୟମ ନୂଆ କରି ହେଉଛି ବୋଲି ବୋଧହୁଏ କେହି ଅସୁବିଧାକୁ ଘେନା କରି ନ ଥିବେ ।

ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ

ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ହଜାରିବାଗ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହେବା ମାତ୍ରେ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ବନାରସରେ ହୋଇଥିବା ନିଖିଳ ଏସିଆ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ "ଶିକ୍ଷାର ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ" ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ସେ ବକ୍ତୃତାଟି ପାଇଛୁ । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ, ଶିକ୍ଷକର କଣ ଆଦର୍ଶ ହେବା ଉଚିତ, ଏବଂ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ଏବଂ ବିଶେଷତଃ ଆମ ପରାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିପରି ହୀନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକେ କିପରି ଏ ଶିକ୍ଷା ଫଳରେ ସରକାରର ଦାସାନୁଦାସ ହେବାକୁ ଟିକେ ମାତ୍ର କୁଣ୍ଠିତ ହେଉ ନାହାନ୍ତି—ଏ କଥା ପ୍ରାଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତଜୀ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଭାବିକ ଓଜସ୍ୱିନୀ ଭାଷାରେ କହିଥିଲେ ।

ବକ୍ତୃତାର ସାରାଂଶ ଆଉ ଟିକିଏ ବିଶଦଭାବରେ ସାପ୍ତାହିକ ସମାଜରେ ଦେବାର ଆଶା ରହିଲା ।

ସେନଗୁପ୍ତ ବେମାର

ଲାହୋର ତା ୩୦।୧୨।୩୦

ସର୍ଦ୍ଦାର ଅମରସିଂହ ଦିଲ୍ଲୀ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇ ଲାହୋର ଆସିଛନ୍ତି । ଅଳ ଫ୍ରି ପ୍ରେସ ସମ୍ବାଦଦାତା ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଛନ୍ତି "ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନଗୁପ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରି ବେମାର । ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦିଲ୍ଲୀ ସାହେବୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ତାଙ୍କ ଶରୀର ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନଗୁପ୍ତଙ୍କର ରକ୍ତଚାପ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୪ । ଡାକ୍ତର ଅପିନାଲ ସାହେବ କହିଛନ୍ତି—ତାଙ୍କ ଦାନ୍ତ ଖରାପ ଥିବାରୁ ଏପରି ବେମାରି ହୋଇଅଛି ।"

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନଗୁପ୍ତଙ୍କର ସହଧର୍ମିଣୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତା ନେଲି-ସେନଗୁପ୍ତଙ୍କ ବିଷୟରେ ସର୍ଦ୍ଦାର ଅମର ସିଂହ କହିଲେ —"ଜେଲ ଯାଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତା ସେନଗୁପ୍ତଙ୍କର ଭାରି ଆନନ୍ଦ । ସେ ହସି ଖେଳି ଦିନ କାଟୁଛନ୍ତି ।"

ଗାଁରେ ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ କପ୍ତାନଙ୍କ ଘର ଖୋରଣ

କାନପୁର ତା ୩୦।୧୨।୩୦

କାଲି ବେଶ ପଞ୍ଚାଏ ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଡେରାପୁର ତହସିଲର ଦୁଇଅଣା ଗାଁ ଭିତରେ ପଶିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମଦୟାଲ, ରାମରତନ ଏବଂ ଶିବ ଚରଣଙ୍କୁ ଗିରଫ କଲେ । ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ଦଳ କପ୍ତାନ ପଣ୍ଡିତ ଶିବରାମ ପାଣ୍ଡେଙ୍କ ଘର ଖୋରଖ କରି ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ପାଇଁ ଖୋଜିଲେ । ପଣ୍ଡିତଜୀ ଖମିଲ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଥିଲେ । ପୁଲିସ ସେଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ଧରି ନେଇଛନ୍ତି ।

ଲାଲା ଜଗନ୍ନାଥ ଜେଲ ମୁକ୍ତ

ଲୋକସେବକ ସମାଜର ସେକ୍ରେଟାରୀ ଲାଲା ଜଗନ୍ନାଥ ଗତ ତା ୨୩ ରିଖରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି । ଲାଲା ଅଚିନ୍ତ୍ୟରାମ ୨୪ ତାରିଖରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏବେ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କର ଖଦ୍ଦରରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛି ।

'ପ୍ରତାପ' ସମ୍ପାଦକ ବନ୍ଦୀ

ଲକ୍ଷ୍ନୌ ତା ୨୯।୧୨।୩୦

କାନପୁରର ଦୈନିକ ଖବରକାଗଜ 'ପ୍ରତାପ'ର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରକାଶନାରାୟଣ ଶିରୋମଣି ଆଜି ଗିରଫ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଡିକ୍‌ଟେଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ଟାଣ୍ଡନ ଜମାର ବଏକଟ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଇସ୍ତାହାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । 'ପ୍ରତାପ' ଖବରକାଗଜର ସମ୍ପାଦକ ସେହି ଇସ୍ତାହାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ହେତୁ ଧରା ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ।

ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ

ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଉପରେ ଚଡ଼ା ଟିକସ୍

ଆମଦେଶରେ ଯେଉଁ ଟିଣପତ୍ର (tin plate) ତିଆରି ହୁଏ ତା ଅପେକ୍ଷା ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଶସ୍ତା ପଡ଼େ । ତେଣୁ ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଆମଦେଶରେ ବେଶି ବିକ୍ରି ହୁଏ । ଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀ କ୍ଷତିରେ ପଡ଼ି ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳ ହୁଅନ୍ତି । ଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଦେଶରେ ଚଳି ହେଉ ବୋଲି ଭାରତ ସରକାର ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଉପରେ ଖୁବ୍ ଚଡ଼ା ଟିକସ ବସେଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଟନ୍‌କୁ ଟ ୧୬୯ ଙ୍କା ପଡ଼େ, ଓ ଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଟନ୍‌କୁ ଟ ୨୩୬ ଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହୁଏ । ସରକାର ବିଦେଶୀ ଟନ୍ ଉପରେ ଟ ୭୧ ଙ୍କା ଟିକସ ବସେଇ ଦେବାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ତାହା ହେଲେ ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଆଉ ଶସ୍ତାରେ ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦେଶୀ କମ୍ପାନୀ ଉଠିଯିବ । ଆମଦେଶରେ ଯେଉଁ ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଅଛି, ତାହା ଏ ଦେଶରେ ଅଛି ବୋଲି ଦେଶୀ କହିବା ସିନା, ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ଦେଶୀ ନୁହେଁ । କାରଣ, ସେ କମ୍ପାନୀରେ ବିଦେଶୀ ଲୋକେ ଚାକିରି କରନ୍ତି ଏବଂ ବିଦେଶୀ ଲୋକଙ୍କ ଟଙ୍କାରେ କମ୍ପାନୀ ଚଳେ । ସେ କମ୍ପାନୀ ଉଠିଗଲେ ଭାରତର କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଏଠା ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଭାରତୀୟ କୁଲିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିଥିବା ହେତୁ କଂଗ୍ରେସ ଦଳ ଆରବର୍ଷ ବଡଲାଟ ସଭାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ—ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆ ନଯାଉ; ଯାହା ସାହାଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିଆ ଯାଉଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଉ । ପ୍ରସ୍ତାବ ପାସ୍ ହେଲା; ମାତ୍ର ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆହେଉଥିଲା ବୋଲି ଲୋକେ ଆପତ୍ତି କରୁଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'ର ଦୁଇଗୁଣରୁ ବେଶୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଗଲା ।

ସରକାର ବିଦେଶୀ ଟିଣପତ୍ର ଉପରେ ଚଡ଼ା ଟିକସ ବସେଇ କହୁଛନ୍ତି,—"ଆମେ ଏଇ ଉପାୟରେ ଭାରତର ଟିଣପତ୍ର କମ୍ପାନୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ସ୍ଥିର କଲୁ । ନଗଦ ଟଙ୍କା ଦେଇଥାନ୍ତୁ, ମାତ୍ର ହାତରେ ଏତେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ, ବଡ଼ ଦରକଷିଆ ପଡ଼ୁଛି; ତେଣୁ ଟଙ୍କା ଦେଇପାରିଲୁ ନାହିଁ ।"

ବେପାରୀଙ୍କ ଡାକଲେଣି

ବିଲାତୀ ଲୁଗା କିଣା ବିକା ବନ୍ଦ

ପେଟ ହେଲା ଧାକୁ ଧାକୁ

କଲିକତା, ତା ୩୦।୧୨।୩୦

କଲିକତାର ଗୋରା ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କ ଲେଖାରୁ ପ୍ରକାଶ, କଲିକତାରେ ବିଲାତି ଲୁଗା ବେପାର ଭାରି ମାନ୍ଦା ପଡ଼ିଗଲାଣି । ବେଳକୁ ବେଳ ଅବସ୍ଥା ବେଶୀ ବେଶୀ ଖରାପ ହେଉଛି । ପିକେଟରଙ୍କ ଭୟରେ ବେପାରୀମାନେ ବିଲାତି ଲୁଗା ପାଇଁ ନୂଆ ଅର୍ଡର ପଠାଇବା ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେଣି ।

ବର୍ଷର ଏ ସମୟରେ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବସାୟ ଭାରି ଜୋର ମାରିଥିଲେ । କେତେ ନୂଆ ନୂଆ ଅର୍ଡର ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ସେ କଥା ଆଦୌ କିଛି ନାହିଁ । ମାଲ ଗୋଦାମରେ ଲୁଗା ପଡ଼ି ସଢ଼ୁଛି ।

ଏ ସବୁ କେବଳ କଂଗ୍ରେସବାଲାଙ୍କ ପିକେଟିଂର ଫଳ । କୌଣସି ଉପାୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ କବଳକରି ନ ହେବାରୁ ତାଙ୍କ ଦାଉ ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି । ଯଦି ସରକାର ଲୁଗା ବେପାରୀଙ୍କ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଏ ପିକେଟରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି ନ କରିବ ତାହାହେଲେ ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । ୪ ମାସ ପୂର୍ବେ ଯେତେବେଳେ କଲିକତାରେ ପିକେଟିଂ ଭାରି ପ୍ରବଳ ହୋଇଗଲା, ସେତେବେଳେ କଲିକତା ଲୁଗା ବେପାରୀଙ୍କର ଯେପରି ଆତଙ୍କ ପଶିଯାଇଥିଲା, ଏବେ ସେହିପରି ହେଲାପରି ଜଣାଗଲାଣି । ପିକେଟରଙ୍କ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ଏବକୁ ବେଶୀ ଅବାଗିଆ ହୋଇ ଗଲେଣି । ଲୁଗା ଦୋକାନକୁ ମଣିଷ ଛାଡ଼ୁଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଲୁଚେଇ କରି କାଖ ତଳେ ଲୁଗା ନେଇ ଖସି ଯିବାର ମଧ୍ୟ ଯୁ ନାହିଁ । ପିକେଟରଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ସେମାନେ ଆଗୁଳୁଛନ୍ତି । ବାଧ ହୋଇ ଲୁଗା ନେଇ ଫେରେଇ ଆସିବାକୁ ହେଉଛି ।

ଆମ ଗୋରା ସାହେବ ଟୋକା ପଞ୍ଚେ ବିଲାତି ଲୁଗା ବିକ୍ରିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପିକେଟରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇ ଦଳ ବାନ୍ଧି ଠିଆ ହେଉଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ବଜାର ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କ ହାତରେ କିଛି ଫଳ ହେଉନାହିଁ । ବିଲାତି ଲୁଗା ବେପାରୀମାନେ ପିକେଟିଂ ଅର୍ଡିନାନ୍ସକୁ ଝୁରି ହେଲେଣି । ପିକେଟିଂ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ପୁଣି ଜାରି ହୁଅନ୍ତା, ନୁରୁଙ୍ଗୁରିଆ ପିକେଟର ଗୁଡ଼ାଙ୍କ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ମିଳନ୍ତା ।

ମାଲଗୋଦାମରୁ ଗାଣ୍ଠି ଦୋକାନରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ପାରୁନାହିଁ । ସବୁ ଗାଡ଼ି ଆଗରେ ପିକେଟର ଯାଇ ଠିଆ । ବାଧ ହୋଇ ଗାଡ଼ି ପୁଣି ମାଲଗୋଦାମକୁ ଫେରୁଛି । ଜାପାନୀ ଲୁଗା ଓ ବିଲାତ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ଲୁଗାକୁ ପିକେଟରମାନେ ଆଗ ଛାଡ଼ିଦେଉଥିଲେ । ମାତ୍ର ଆଜିକାଲି ସେ କଥା ନାହିଁ । ସବୁପ୍ରକାର ବିଦେଶୀ ଲୁଗା ମନା ହୋଇଛି ।

ମାଲ ଭାରି ଶସ୍ତା ହୋଇଯାଉଛି । ପିକେଟିଂ ଉଠିଗଲେ ପୁଣି ଚଢ଼ା ଦରରେ ବିଲାତି ଲୁଗା ବିକ୍ରି କରି ହୁଅନ୍ତା । ବେପାରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଫେରନ୍ତା ।

ନୂଆ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଜାରି

ବମ୍ବେଇ ତା ୧।୧।୩୧

ବମ୍ବେଇ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟ୍‌ରେ ଗୋଟେ ବିଶେଷ ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କରି ବମ୍ବେଇ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୧ ନମ୍ବର ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ବା ବେ-ଆଇନ୍ କାମ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଜାରି ହେଲା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଅହମଦାବାଦ, କଇରା, ପଞ୍ଚମହାଲ, ବ୍ରୋଚ ଏବଂ ସୁରାଟ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଜାରି କରିବ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଖଜଣା ବନ୍ଦ ଧମାଧମ୍ ଚାଲିଛି ।

ଦିଲ୍ଲୀ ତା ୧।୧।୩୧

ସମଗ୍ର ବେହାର ପ୍ରଦେଶରେ ୧୧ ନମ୍ବର ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଜାରି କରିବ ବୋଲି ଭାରତ ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଦେଶ ତମାମ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ

ପାଟଣା ୨୭।୧୨।୩୦

ଆମ ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟ୍‌ରେ ଗୋଟେ ବିଶେଷ ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କରି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ, ୧୧ ନମ୍ବର ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ପ୍ରଦେଶ ତମାମ ଜାରି କରିବ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଟିକସ୍‌ରେ ଚୌକିଦାର ଏବଂ ଦଫାଦାରମାନେ ପୋଷି ହେଉଛନ୍ତି ତାକୁ ନ ଦେବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତେଇଲେ ଏ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା ହୋଇଛି ।

ବଡଲାଟ ଭାଷିବେ

ଦିଲ୍ଲୀ ତା ୨୯।୧୨।୩୦

ବଡଲାଟ ସାହେବ ଭାରତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଭାରେ ୧୭ ତାରିଖ ଦିନ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଦେବେ । ୧୭ ତାରିଖରେ ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ ମଧ୍ୟ ହେବ । ଆଗେ ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ ହେବ, ତାପରେ ବଡଲାଟ ବକ୍ତୃତା ଦେବେ ।